

Nota d'opinió

Reconstruir la política per a reiniciar el país

Amb la convocatòria de diverses manifestacions de protesta, durant els darrers dies Barcelona i altres localitats del país han patit aldarulls continuats que sovint han anat acompanyats de saqueigs i esclats de violència. **El Cercle d'Economia condemna de manera taxativa tota forma de violència. Fem extensiva aquesta condemna als partits polítics que, per acció o per omissió, han legitimat el vandalisme.** Hem constatat amb estupefacció que responsables de primer nivell o alguns membres del govern de la Generalitat, sigui amb el silenci o en alguns casos fins i tot amb complicitat, no han anteposat com a principi fonamental mantenir l'ordre públic, que és un compromís bàsic de les institucions amb els ciutadans a qui es deuen. Defensar unes idees també és defensar unes maneres que ennobleixen el propi ideari. Com a societat civil no podem deixar de denunciar-ho.

Interpretem aquesta falta d'autoritat a l'hora d'afrontar una situació social complexa com la conseqüència més alarmant de l'immobilisme en què la política a Catalunya està atrapada. La seva paràlisi continuada, a causa d'una confluència de factors ben coneguts, la va fent irrellevant, i el seu desempoderament impacta en una societat en part irada i en part desesperançada. No atendre políticament aquesta inquietud pot accentuar esclats com els que hem vist darrerament. Què més ha de passar, ens preguntem, perquè la urgència de reconstruir la nostra política l'assumeixin amb ambició i responsabilitat els principals dirigents del país?

Amb la mateixa fermesa que condemnem la violència als carrers, fa temps que denunciem les conseqüències de la manca d'acció de les institucions que ens representen i la necessitat de renovar les que han de vetllar per la defensa dels nostres drets i el compliment dels nostres deures. El preu d'aquesta inacció no és només el cost d'oportunitat que afebleix la

prosperitat del país, la creació de riquesa i la possibilitat de tenir més ocupació, que són les condicions necessàries per afermar un estat del benestar malmès i que caldria que fos robust per afrontar un període de tensió i desigualtat creixent; sinó que, a mitjà termini, el preu més costós de la paràlisi és normalitzar la desconfiança de la ciutadania amb les institucions, una dinàmica que provoca la retroalimentació del extrems i la corrosió de la democràcia.

En aquesta situació, més que una crítica resignada, volem subratllar que avui hi ha una oportunitat d'avançar. A la Nota [*Un objectiu històric per Europa, Espanya i Catalunya*](#), que vam donar a conèixer el juliol, demanàvem al govern de la Generalitat que es conformés després de les eleccions que fos capaç de prioritzar la recuperació, abandonés les lluites internes i engegés una política econòmica realista i previsible, que exigia, dèiem aleshores, amplis consensos i complicitats, també amb la resta d'Espanya. “Catalunya no es pot permetre continuar captiva d’una paràlisi política”. Allò que vam dir fa mig any ho repetim ara de nou amb més convicció. Entenem que el resultat de les eleccions del dia 14 de febrer és una oportunitat per a superar la política de blocs i constituir un govern que treballi per a tots els catalans. Perquè la unitat no és una opció: és un deure.

Com hem fet al llarg dels darrers seixanta anys, fidels al llegat de la institució, **el Cercle vol aportar la seva visió sobre la situació política del país després de les eleccions**. Unes eleccions que es van poder celebrar amb unes garanties sanitàries que demostren la capacitat de la Generalitat i la societat catalana per fer les coses bé. **N’extraïem quatre conclusions**. No val fer-ne només una i ometre les altres.

La primera és la fatiga. Fa massa anys que la política posa en tensió la societat i que no aconsegueix recuperar-ne la confiança. Cal crear un clima de més previsibilitat. **La segona és que aquesta fatiga és més accentuada a les zones més humils i entre els joves**, els quals veuen les perspectives enfosquides per taxes d’atur altes, condicions de treball precàries i un futur molt incert. Calen reformes per refer tant el contracte social com el contracte generacional. **Una tercera lectura**

constata el reforçament parlamentari del bloc independentista, enèsima demostració que la majoria de la societat catalana vol deixar clar que el conflicte territorial continua obert i espera una resposta propositiva. Sobre aquest conflicte, tant pel que fa l'àmbit institucional com al model de finançament, el Cercle ja va fixar la posició el 2018 a la Nota [Propostes per millorar l'autogovern de Catalunya i el funcionament del model territorial de l'Estat.](#)

I finalment, com a quarta lectura dels resultats electorals, volem subratllar el gran avenç de les forces que durant la darrera legislatura i la campanya electoral van defensar posicions menys confrontades i, per tant, poden estar en més bones condicions d'establir ponts entre els blocs i impulsar així la reconstrucció d'un espai central, que és on les propostes, els acords i l'acció política es fan possibles.

És aquesta circumstància nova, que permetria el repoblament polític del centre, la que no pot malbaratar-se. Poder aprofitar-la depèn també del govern espanyol, de la seva voluntat d'avançar en la resolució d'un conflicte que té conseqüències a tots nivells. I depèn, sobretot, d'abandonar la via de la unilateralitat, perquè divideix la societat, afebleix les institucions i ens situaria de nou en un terreny imprevisible, dificultant encara més el progrés econòmic i social. Considerem que **perdre aquesta petita finestra d'oportunitat**, que frustraria la voluntat manifestada pel corrent central del país, **reforçaria una lectura de les eleccions que tampoc pot deixar de fer-se: l'augment de posicions que encara són minoritàries però que són extremes** i que han incrementat la representació al Parlament. Frustrar les esperances d'un acord entre blocs reforçarà més la polarització i ens portarà a un atzucac.

Ens hi juguem molt: del que ara faci la política en depèn la possibilitat que el conjunt del país estigui més ben preparat per a sortir de la crisi sanitària i encarar la reconstrucció econòmica i social amb fortalesa. És imprescindible per donar esperança a una ciutadania exhausta i evitar l'asfíxia del teixit productiu. Cal fer més efectives les mesures destinades a donar suport a les persones més afectades per la

crisi. També cal ajudar les empreses que més pateixen, però que són viables a mitjà termini. Des de les més grans fins a les més petites. I cal assegurar que disposen d'un marc competitiu adequat per afrontar els reptes d'un futur que s'acosta més ràpidament del que esperàvem. No podem fer cap pas enrere mentre els nostres competidors en fan dos endavant. És l'hora de la política.

Per això cal un govern pragmàtic, professional i amb consellers de prestigi, institucions plenament operatives, deliberació parlamentària consensual i assumir un projecte de país ambiciós que sigui compartit. Cal bona política. Perquè sense política no podem afrontar reptes capitals com el procés de vacunació, la gestió dels Fons Next Generation EU o la modernització tant del sector públic com del nostre model productiu. El Cercle continuarà fent propostes en aquest sentit. El moment és greu i les conseqüències econòmiques de la paràlisi són profundes. **Per avançar cap a la reconstrucció del país, l'acció política ha de canviar de cultura: s'ha d'allunyar dels radicalismes, els de dretes i els d'esquerres, i s'han de superar els vetos** que només accentuen la divisió que ara hi ha la possibilitat de deixar enrere. Avui hi és, i potser demà no hi serà.

Reconstruir la política, doncs, per a reiniciar el país. Ara amb més necessitat que en altres moments, perquè encarem una fase d'urgència. Ni valen les inèrcies ni valen les excuses. Cal coratge i cal lideratge. A Barcelona i a Madrid. Cal sortir de l'immobilisme.

Barcelona, març de 2021